

سرشناسه: شجاعی، امیرنجات
عنوان: ادبیات موضوعی جامع
مؤلفان: امیرنجات شجاعی - مهدی نظری
مشخصات نشر: تهران: انتشارات بین‌المللی گاج؛ ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری: ۶۴۸ ص.

بها: ۲۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۸-۵۹۴-۷

یادداشت: فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

موضوع: ۱. دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها. ۲. ادبیات فارسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه).
۳. فارسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه). ۴. فارسی -- راهنمای آموزشی (متوسطه).

رده‌بندی دیویی: ۳۷۸/۱۶۶۴

رده‌بندی کنگره: LB ۲۳۵۳

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۵۶۹۶۱۲

نشانه‌ی اثر: ۴ الف ۳ ش

www.gaj.ir
021-6420
ناشر کتاب‌های آموزشی با طرحی متفاوت

[ناشر: انتشارات بین‌المللی گاج]
[مدیر مسئول: مهندس ابوالفضل جوکار]
[عنوان کتاب: ادبیات موضوعی جامع]
[برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: مهندس محمد جوکار]
[مؤلفان: امیرنجات شجاعی - مهدی نظری]
[ویراستار: ابوالفضل مزرعتی]
[صفحه‌آرا: سامان شاهین‌پور]
[حروف‌نگاران: زهرا سرپولکی - مژگان زال]
[طرح جلد: منصور سمواتی]
[آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: گاج] + [لیتوگرافی: امین]
[چاپ‌خانه و صحافی: خجستان] + [ناظر چاپ: علی مزرعتی]
[نوبت چاپ: اول (۱۳۹۱)] + [شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه]
[دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهار راه ولیعصر (عج) و خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹]
[تلفن: ۶۴۲۰ - ۰۲۱]
[سرویس پیام کوتاه (SMS): ۱۰۰۰۴۲۵] + [صندوق پستی: ۳۷۷ - ۱۳۱۴۵]
[پایگاه اینترنتی: www.gaj.ir]
[قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان]

+++ دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده
لطفاً پایه و رشته‌ی تحصیلی خود را به شماره‌ی ۱۰۰۰۴۲۵، SMS نمایید.

توجه: به موجب ماده‌ی ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱
کلیه‌ی حقوق این کتاب برای انتشارات بین‌المللی گاج محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی
مق استفاده از آن را ندارد و متلفین به موجب این قانون تمت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

یادداشت

خودمانی با خودت // روی صحبت با دوست. تو که یک «موضوع» هستی از موضوعات جهان. که قرابت معنایی داری با همه‌ی خوبی‌ها و تقابل معنایی با همه‌ی دروغ‌ها. که قشنگ‌ترین آرایه‌ی ادبی هستی در روزگار بی آرایه و بدآرایه. که همه‌ی واژه‌هایت معنی عشق می‌دهند. که در هیچ گزینه‌ات غلط املائی نداری و در هیچ خط غلط رسم الخطی. که در عین ساده بودن، مشتق-مرکبی. که از عشق، مشتق شده‌ای و دلی داری مرکب از بیم و امید. و خودت، یک‌تنه، درآمدی هستی بر همه‌ی ادبیات‌های حماسی و نمایشی و تعلیمی و عاشقانه و عاقلانه. (تعداد سؤال‌هایت بی‌شمار است و «اهمیت پاسخ‌گویی» به تو ۱۰۰ درصد. روی صحبت با دوست.

این کتاب

اهمیت موضوعی // کتابی را که در دست گرفته‌ای، تنها محصول آموزشی کشور است که به روش «آموزش بر اساس تیپ» تألیف و عرضه می‌شود. این کتاب جلد اول از مجموعه‌ی دو جلدی **اهمیت موضوعی** است. **اهمیت موضوعی** یک کتاب است با پوشش هر چهار کتاب منبع کنکور و در برگیرنده‌ی همه‌ی موضوعات شش‌گانه‌ی زبان و ادبیات فارسی.

مسئله‌ی تیپ

تیپ چیست و خوش تیپ کیست؟! طراح‌ی سؤال در موضوعات شش‌گانه‌ی زبان و ادبیات فارسی و چیدمان اطلاعات در صورت سؤال و گزینه‌ها، سبک‌ها و گونه‌های مختلفی دارد که هر کدام را یک «ریخت» نامیده‌ایم، اما در این کتاب، تنها برای «هم‌زبانی» با تو ترجیح دادیم به جای «ریخت» از معادل غیر فارسی «تیپ» استفاده کنیم. می‌دانیم که با «تیپ» راحت‌تری. سخت‌گیرانه که نگاه کنی، استفاده از این واژه، نادرست، اما رایج است و به هر حال به فهم مطلب کمک می‌کند. به نظر ما، خوش به حال این غلط ویرایشی و همه‌ی غلط‌های ویرایشی، اگر به تو کمکی کنند.

مهم‌ترین ویژگی ساختار این کتاب، طبقه‌بندی آن است. نوعی طبقه‌بندی ظریف و بسیار پیچیده که در کنار تقسیم‌بندی موضوعی، کتاب به کتاب، فصل به فصل و درس به درس، توجه ویژه‌ای به «تیپ» دارد. نوعی طبقه‌بندی که تأثیر «تیپ» را در آموزش و هم‌چنین در پاسخ‌گویی به سؤالات بررسی می‌کند.

ساختار کتاب

زبان و ادبیات فارسی در شش روایت // **اهمیت موضوعی** در شش بخش کلی برنامه‌ریزی شده، هر کدام به نام یکی از موضوعات شش‌گانه. ترتیب موضوعات در این کتاب، نه همانند دفترچه‌ی کنکور، بلکه براساس اهمیت آن‌ها تعیین شده است: قرابت معنایی، زبان فارسی، آرایه‌های ادبی، واژه، املا، تاریخ ادبیات

در هر بخش از کتاب این تقسیم‌بندی را می‌بینی:

- **صفحه‌ی ورودی:** معرفی موضوع و اطلاعات کلی راجع به آن. صفحات ورودی هر موضوع، با رنگ آبی از بخش قبل متمایز شده است.
- **راهنمای استفاده:** شامل یادداشتی در بیان اهمیت هر موضوع، منابع مطالعه، روش مطالعه، شگرد طراحی، مهارت‌های پاسخ‌گویی و اصطلاحات ویژه‌ی آن موضوع
- **تیپ در یک نگاه:** تابلویی که همه‌ی تیپ‌های مختلف طرح سؤال درباره‌ی آن موضوع را در یک صفحه و در کنار هم نشان می‌دهد.
- **تیپ‌بندی:** معرفی مفصل هر تیپ همراه با اطلاعاتی مانند «ساختار» و «ویژگی» تیپ، «فراوانی» عناصر مورد سؤال و در نهایت، یک «نمونه» از آن تیپ، همراه با پاسخ تشریحی
- **سؤالات:** قسمت اصلی هر موضوع، پرسش‌های چهارگزینه‌ای است. درباره‌ی این پرسش‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها، در همین مقدمه شرح کاملی آورده‌ایم. لایه‌لای سؤالات هم، فضایی برای گفت‌وگو با داوطلب پیش آمده که جزئیاتش را در ادامه می‌خوانی.
- **پاسخ‌های کلیدی:** پاسخ کلیدی سؤالات را در پایان همین کتاب و پاسخ تشریحی و آموزشی آن را در جلد دوم خواهی دید.
- روشن است که این توضیحات بدون ورود به کتاب و درگیر شدن با بخش‌های مختلف آن، گنگ و نامفهوم خواهد بود.

پرسش‌ها

مشکلی به نام «حجم»، نیازی به اسم «سؤال» // نزدیک به ۴۰۰۰ سؤال، گنجینه‌ای است که حتی اگر بخشی از آن تا زمان کنکور دست‌نخورده بماند، تو را از وجود یک منبع بی‌نقص از سؤالات پر مغز و استاندارد مطمئن می‌کند، به‌طوری که سؤالات کنکور، با همه‌ی اهمیتشان، در میان پرسش‌های این کتاب، سؤالاتی متوسط و کم‌مایه جلوه می‌کند.

و نکات مفید بسیاری که ناچار از آن‌ها گذشتیم، به این امید که قبل از ورود به این کتاب، مطالب پایه‌ای را خوانده‌ای. و یک دنیا سؤال خوب که باید حذف می‌کردیم تا بتوانی وزن کتاب را تحمل کنی!

در تألیف این کتاب از چند گروه سؤال استفاده شده است:

آزمون سراسری ده سال اخیر، آزمون سراسری فنی-حرفه‌ای، آزمون سراسری کارشناسی ارشد، آزمون آزمایشی سنجش، آزمون‌های سراسری گاج (از ابتدا تاکنون)، سؤالات تألیفی ویژه‌ی کتاب ادبیات موضوعی

• **آزمون سراسری ده سال اخیر:** اهمیت کنکور سراسری - با وجود همه‌ی اشکالات - به این است که قرار است در همین آزمون با همین ساختار و همین سطح سؤالات شرکت کنی؛ بنابراین، هیچ چیز بهتر از کنکورهای گذشته، حال و هوای کنکور را مجسم نمی‌کند.

• **آزمون سراسری فنی-حرفه‌ای:** این آزمون‌ها از نظر سطح سؤال، با کنکورهای سراسری هم‌جنس‌اند و برای سنجیدن اطلاعات کتاب‌های «پایه» مناسب‌اند. منابع طرح این آزمون، کتاب‌های اول و دوم دبیرستان است، هر چند سال گذشته سؤالاتی از کتاب ادبیات سال سوم هم در این آزمون مطرح شده بود، آن هم نه یکی و نه دو تا!

• **آزمون سراسری کارشناسی ارشد:** خوب است بدانی که منابع طرح سؤال «ادبیات عمومی» برای داوطلبان کارشناسی ارشد دقیقاً همان منابع داوطلبان آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌هاست. جالب این‌که، برخی از سؤالات ادبیات آزمون کارشناسی ارشد، سال‌های بعد، عیناً در آزمون ورود به دانشگاه‌ها تکرار شده و در حقیقت، تأثیری همانند سؤالات «خارج از کشور» دارند و از این نظر، یک الگوی فوق‌العاده‌اند. در آینده از آزمون‌های کارشناسی ارشد بیش‌تر خواهی شنید!

• **آزمون آزمایشی سنجش:** درباره‌ی آزمون‌های آزمایشی سنجش، دو نکته را فراموش نکن: اول این‌که، این آزمون به‌ویژه در مبحث «قرابت معنایی» همواره به سؤالات سلیقه‌ای آلوده است؛ بنابراین از پاسخ ندادن به چند سؤال از این آزمون، هرگز نگران و ناامید نباش.

دوم این‌که، آزمون‌های آزمایشی سنجش، به‌ویژه آزمون‌های فصل بهار، بر کنکور تیرماه همان سال، تأثیر مشخص و غیر قابل انکار دارند. پس این سؤالات هم، الگویی پردر دسر، اما مفیدند.

• **آزمون‌های سراسری گاج:** از ابتدا تاکنون، بسیار مایه‌ی سربلندی است که سؤالات ادبیات آزمون‌های سراسری گاج که به قلم نویسندگان این کتاب برنامه‌ریزی و طراحی می‌شود، به انتخاب استادان و کارشناسان حوزه‌ی ادبیات، معلمان، مشاوران و دانش‌آموزان برتر، بهترین و دقیق‌ترین سؤالات ادبیات در میان همه‌ی منابع سنجش و آموزش ادبیات در سراسر کشور است. این انتخاب مسلماً مسئولیت ما را در ادامه‌ی راه سنگین‌تر خواهد کرد.

در این کتاب، تا آن‌جا که حجم موضوعات اجازه می‌داد، گزیده‌ی سؤالات ادبیات آزمون‌های سراسری گاج را به‌کار گرفتیم و برای جلوگیری از ازدحام کلمات در سمت چپ هر صفحه که باعث خستگی چشم خواننده می‌شود، از ذکر عنوان «آزمون‌های سراسری گاج» به عنوان «آدرس» این سؤالات چشم‌پوشی کردیم.

به روشنی می‌گوییم که در طراحی این سؤالات، از پشتیبانی هیچ سازمان و مؤسسه‌ی آموزشی و همکاری هیچ گروه علمی‌ای استفاده نشده و کلیه‌ی حقوق برنامه‌ریزی آزمون‌های ادبیات و استفاده از سؤالات آن متعلق به گروه ادبیات انتشارات گاج است.

برداشت شخصی و تفکر سلیقه‌ای در طراحی این سؤالات هیچ جایی ندارد، به‌طوری که هر پاسخ‌گو - به شرطی که به تمام ظرایف موضوع آشنا باشد - می‌تواند به یک پاسخ مطمئن و مشخص برسد. تشابه سؤالات ادبیات در آزمون‌های سراسری گاج با سؤالات کنکور سال بعد بیش‌تر از آن است که در

این مقدمه گنجانده شود. در این مورد می‌توانی به «ویژه‌نامه‌ی پاسخ‌های کنکور سال ۹۰، چاپ تیرماه ۹۰، انتشارات بین‌المللی گاج» مراجعه کنی.

● **سؤالات تألیفی ویژه‌ی کتاب ادبیات موضوعی:** علاوه بر سؤالات آزمون‌های سراسری گاج که در طول چندین سال پیاپی طرح شده‌اند، صدها سؤال هم، ویژه‌ی همین کتاب و برای پُربار کردن موضوعات مختلف طُرّاحی شده‌اند، به‌ویژه سؤالاتی با موضوعات و تیپ‌های جدید که فقط در کنکورهای دو سال اخیر نمونه دارند و تکرار و تمرین آن‌ها نیازمند در اختیار داشتن نمونه‌های بیش‌تری است.

«نه» به سؤالات آزاد

یک کتاب منهای سؤالات دانشگاه آزاد // داوطلبان دانشگاه آزاد در تمامی رشته‌ها از مخاطبان جدّی این کتاب به‌شمار می‌روند و مطالعه‌ی کتاب حاضر در هر شش موضوع، برای آن‌ها بسیار مفید خواهد بود. با این وجود، سؤالات آزمون دانشگاه آزاد به دلیل استاندارد پایین در طُرّاحی، جایی در این کتاب ندارند. ویژگی‌های طُرّاحی و شگردهای پاسخ‌گویی به سؤالات دانشگاه آزاد، فضای جداگانه‌ای را می‌طلبد که از موضوع این کتاب بیرون است.

روند آموزشی

طبقه‌بندی کتاب، آموزش پله‌پله // درباره‌ی ساختار موضوعی کتاب و طبقه‌بندی براساس کتاب‌های درسی و تکنیک براساس فصل‌ها و درسی‌ها قبلاً خواندی. و همین‌طور راجع به تیپ و اهمیت آن. اما مهم‌تر از این‌ها طبقه‌بندی سؤالات براساس «روند آموزشی» است. سؤالات در این کتاب، در یک مسیر بسیار ظریف و تودرتو چیده شده‌اند، به‌طوری‌که هر سؤال، نکته‌ی سؤال قبلی را تثبیت و حتی الامکان نکته‌ی جدیدی به آن اضافه می‌کند؛ بنابراین، در پاسخ‌گویی به سؤالات، به‌ترتیب از ابتدا تا پایان پیش برو. هرگز روند آموزشی سؤال را قطع نکن. در مواردی، جابه‌جایی حتی یک سؤال، شیرازه‌ی آموزشی مطلب را از هم می‌پاشد. پس هرگز این ترتیب را عوض نکن. هر جا تصمیم به تغییر فضای سؤالات داری، از ابتدای تیپ بعدی شروع کن، نه از چند سؤال بعد یا از صفحه‌ی بعد. به جرأت و با اعتماد به نتایج هزاران دانش‌آموز که سال‌های گذشته در برابر چشمان ما به این روش نتیجه گرفته‌اند می‌گوییم که برای داوطلبی که پایه‌ی مطالب را خوانده، دل‌سپردن به «ترتیب» سؤالات این کتاب، همه‌ی مشکلات او را در درس زبان و ادبیات فارسی کنکور برطرف می‌کند.

ویرتین

همینه که هست! // ویرتین قفسه‌ای‌ست پر از اشتباهات رایج کنکور و راه حل قطعی پاسخ‌گویی به آن‌ها، تلخ یا شیرین، باید قبول کرد که اگر متن کتاب‌های درسی را حرف به حرف، واو به واو، واج به واج، صامت به صامت و مصوّت به مصوّت حفظ کنی و از بهترین جزوه‌های آموزشی و برجسته‌ترین استادان بهره‌مند باشی، به گروه مهمّی از سؤالات ادبیات کنکور نمی‌توانی پاسخ بدهی. این گروه، شامل سؤالات «غلط، اما رایج» است و مهم‌ترین دلایل «غلط» بودن آن‌ها یکی از این موارد یا چند تا از آن‌هاست:

مغایرت با کتاب درسی، طرح سؤال از دروس حذفی، طرح سؤال از منابع خارج از کتاب درسی، طرح سؤالات سلیقه‌ای، درک نادرست از یک مطلب در کتاب درسی، طرح سؤالاتی با بیش از یک پاسخ درست و حتی سؤالاتی با چهار گزینه‌ی درست یا چهار گزینه‌ی غلط، نامفهوم بودن صورت سؤال و طرح سؤالات چندوجهی، بی‌نظمی ساختار سؤال و استفاده از بیت‌ها و عبارات‌های ناقص و در نهایت، تغییر نظر طُرّاح کنکور درباره‌ی یک موضوع نسبت به سال‌های گذشته.

در پایان هر یک از موضوعات شش‌گانه، ویرتین مربوط به آن موضوع در بخشی جداگانه با نام «همینه که هست!» آمده. «همینه که هست!» گفت‌گویی‌ست میان ما، طُرّاح و داوطلب که شیوه‌ی پاسخ‌گویی به سؤالات غلط را در قالب طنز آموزش می‌دهد. اهمیت فوق‌العاده‌ی «ویرتین» در این است که بدانی به‌راحتی می‌توان به این سؤالات - با وجود همه‌ی غلط‌هایی که نام بردیم - پاسخ داد. «ویرتین» به تو یاد می‌دهد که چه‌طور ذهن طُرّاح را بخوانی، مثل او فکر کنی و گزینه‌ی درست را تشخیص بدهی.

طنز

یک ظاهر ساده، یک امکان فوق‌العاده // دیگر از موارد «هم‌زبانی» با مخاطب در این کتاب، آن‌جاست که طنز، زبان عامیانه و نوشتار شکسته را به خدمت گرفتیم: در شروع سؤالات هر بخش، لابه‌لای سؤال‌ها و نیز در گفت‌وگوی «ما» و «طُرّاح» در بخش «ویرتین». در این بخش‌ها، هر اندازه که لازم یا مفید به نظر رسید، از زبان طنز بهره بردیم. بدون رودربایستی باید گفت که در استفاده از طنز و «سبک» استفاده از آن، فقط و فقط واکنش «دانش‌آموزان» برای نویسندگان کتاب مهم بوده است؛ دانش‌آموزانی از شهرهای مختلف با سطوح علمی مختلف که مخاطبان اصلی کتاب و مشاوران آن بودند و به‌طور جداگانه مختصات مطالب طنز را بارها و بارها سنجیدند. طنز در کتاب ادبیات موضوعی، نه تقلیدی از جزوات فکاهی و بی‌مایه‌ی مرسوم است و نه مجالی برای لودگی و مسخرگی. این طنز، یک چاشنی‌ست برای طعم دادن به مطالب خام و شیرین کردن درس‌نامه‌های تلخ و قوانین بی‌قانون کتاب درسی و اصول مبهم و سردرگم آزمون‌های سراسری.

طنز در کتاب حاضر، فضایی‌ست برای خروج خستگی‌ها و هضم و تحلیل دشواری‌ها و تعیین تکلیف مسائل مبهم. مجرای‌ست برای یک تنفس سالم در دنیای واقعی دانش‌آموزی. جز در موضوع اول، یعنی قرابت معنایی، لابه‌لای همه‌ی سؤالات، برای توضیح مسیر آموزشی کتاب از زبان طنز استفاده کرده‌ایم. در بخش قرابت معنایی معرفی مفاهیم حتی به زبان رسمی گاه و بی‌گاه با طنز همراه است؛ بنابراین، از توضیحات طنز در بین سؤالات این بخش چشم پوشیدیم. در این کتاب، اولین گفتار طنز را در «ویرتین» در پایان بخش «قرابت معنایی» می‌خوانی.

ادبیات در واحد حقوقی، چرا؟!!

حکایت زاغ و کبک و روضه‌ی فیروزه‌فام! // کلیه‌ی مطالب کتاب ادبیات موضوعی، به‌ویژه سؤالات تألیفی آن - اعم از سؤالات آزمون‌های سراسری گاج و سؤالات تألیفی ویژه‌ی این کتاب - دست‌رنج سرانگشتان زخمی و بی‌حس و چشمان خسته و بیدار همکارانمان زیر چراغ‌های همیشه روشن گروه ادبیات انتشارات گاج است. اگر نگوییم از سر سودجویی، کمال کم‌لطفی، بی‌انصافی و ناسپاسی‌ست که از این مطالب، جز در قالب کتاب حاضر استفاده شود. این خراسته‌ای‌ست از سر دوستی و از طرف نویسندگان کتاب.

سویه‌ی قانونی‌اش این است که استفاده از مطالب این کتاب با هر عنوان و به هر وسیله بدون اجازه‌ی ناشر به‌طور جدّی موجب دادخواهی قضایی و پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت. چنان‌که در موارد مشابه، واحد حقوقی انتشارات، مراتب را تا رسیدن به نتیجه‌ی نهایی و بازپس گرفتن حقوق نویسندگان اثر، مورد پیگیری قانونی قرار داده و همین‌جا از تلاش همکارانمان در آن واحد قدردانی می‌کنیم.

آرام تا کنکور

ادبیات موضوعی، کتاب بالینی // کتاب ادبیات موضوعی یک «جمله‌ی شش‌جزئی» گذرا به «قرابت معنایی، زبان فارسی، آرایه‌های ادبی، واژه، املا و تاریخ ادبیات» است. یک سفره‌ی رنگین و یک بستر آرام پر از طرح و نقش است. اشتیاق تسلّط بر مباحث ادبیات کنکور مجبورت می‌کند که با ادبیات موضوعی بخوابی و با ادبیات موضوعی بیدار شوی. دانش‌آموزان همکار ما در طول دوره‌ی تألیف این اثر، حتی با «پریت»‌های کتاب همین‌کار را کردند. ادبیات موضوعی یک «کتاب بالینی»‌ست. دوستش داشته باش و در کنارش آرام بخواب.

امروز که این‌ها را می‌خوانی، به کتابی دیگر فکر می‌کنیم.

امیر نجات شجاعی - مهدی نظری

در مبحث «واژه» می‌خوانی:

➤ بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۴۵۷]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه، روش مطالعه، شگردهای طُرّاحی سؤال، مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

➤ تیپ‌بندی [صفحه‌ی ۴۶۳]

➤ پرسش‌ها [صفحه‌ی ۴۶۶]

➤ ویرتین اشتباهات کنکور [صفحه‌ی ۵۰۶]

مهم‌ترین ویژگی‌های سؤالات واژه:

➤ اولین تست‌های آزمون سراسری هستند.

➤ ۳ سؤال از مجموع ۲۵ سؤال ادبیات را تشکیل می‌دهند.

➤ و درباره‌ی معانی مختلف واژه‌ها می‌پرسند.

➤ پاسخ درست یا غلط به آن‌ها بر روی خطی داوطلب در آزمون ادبیات دفترچه‌ی عمومی و حتی کل آزمون کنکور تأثیر قابل توجه دارد.

➤ پاسخ به سؤالات واژه، ۱۲ درصد از امتیاز آزمون ادبیات را تأمین می‌کند.

۱- معانی درست واژه‌های «طین، تعبیه، طوع، قبضه، خازن» به ترتیب در کدام گزیننه، ذکر شده است؟

(۱) خمیر خشک، ساختگی، گردن‌بند، گریبان، فرشته

(۲) خمیر خشک، ساختن، گردن‌بند، دسته‌ی خنجر، فرشته

(۳) گِل خشک، آرایش، توانایی، مقدار کمی از چیزی، ناامید

(۴) گِل خشک، آراستن، فرمان بردن، یک مشت از هر چیز، نگهبان خزانه

۲- معنی چند واژه در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

(تاس: کاسه‌ی مسی که با خود به حَقّام می‌بردند). (تغیّر: برآشتن) (شکوم: میمنت)

(واپژوهیدن: تحقیق نکردن) (ستوده: درمانده و ملول) (کومه: کپر) (کت: شانه)

(ولیمه: مهمانی و عروسی) (تموز: ماه آخر تابستان) (بهره: حق مالک)

(۱) پنج (۲) شش

(۳) هفت (۴) هشت

۳- معنی کدام گروه از واژه‌ها، تماماً درست است؟

(۱) (دُرّاعه: جبهه)، (ارغند: دلیر)، (ضجّه: ناله)، (توفال: کاه‌گل)

(۲) (قط: بریدن چیزی به عرض)، (مسعی: کوشش)، (حور: مرد و زن سیاه‌چشم)، (خوص: لیف خرما)

(۳) (رجم: سنگ)، (درای: زنگ کاروان)، (جلی: درشت)، (آماج: دسته و گروه)

(۴) (دهشت: حیرت)، (شوخ‌چشم: زیبارو)، (تهجّد: تلاش)، (کاژ: کج‌بین)

در مبحث «املا» می‌خوانی:

➤ بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۵۰۹]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه، روش مطالعه، شگردهای طُرّاحی سؤال، مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

➤ تیپ‌بندی [صفحه‌ی ۵۱۳]

➤ پرسش‌ها [صفحه‌ی ۵۱۵]

➤ ویرتین اشتباهات کنکور [صفحه‌ی ۵۶۸]

مهم‌ترین ویژگی‌های سؤالات املا:

➤ ۲ سؤال از مجموع ۲۵ سؤال ادبیات را تشکیل می‌دهد.

➤ و با مبحث واژه ارتباط مستقیم دارد.

➤ از املاهای واژه‌ها به‌صورت مستقل می‌پرسد.

➤ یا املا و رسم الخطّ واژه‌ها را در قالب متن بررسی می‌کند.

➤ مهم‌ترین منابع طرح سؤالات املا

«گروه کلمات» کتاب زبان فارسی (۳)

و فهرست واژه‌های هم‌آواست.

➤ پاسخ به سؤالات واژه، ۸ درصد از امتیاز

آزمون ادبیات را تأمین می‌کند.

۴- املاهای چند کلمه در عبارات زیر، غلط است؟

«بر تعذیب حیوان اقدام روا ندارند، مگر جاهلان که علم اصحاب ظلال از ادراک مصالح بر اطلاق قاصر است و حجاب جهل اجراض سعادت را مانعی ظاهر، و نباید دانست که هر کرداری را پاداشی است که هرآینه به ارباب آن برسد و به تأخیری که در میان افتد مغرور نشاید بود. اگرچه در عاجل توقّفی رود، عذاب آجل بسی‌شبّهت منتظر و مترسّد باشد.»

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

۵- در متن «عاجزتر ملوک آن است که از عواقب کارها غافل باشد و مهمّات ملک را خوار دارد و هرگاه حادثه‌ی بزرگ پیش آید، موضع حزم و احتیاط را محمل گزارد و از فرایض احکام جهان‌داری آن است که عزیمت به تقویت رأی پیر و تأیید بخت جوان به امضا رسانیده شود.» چند غلط املائی هست؟

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

تاریخ ادبیات

در مبحث «تاریخ ادبیات» می‌خوانی:

← بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۵۷۳]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه،

روش مطالعه، شگردهای طراحي سؤال،

مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

← تیپ‌بندی [صفحه‌ی ۵۷۷]

← پرسش‌ها [صفحه‌ی ۵۷۹]

← ویرتین اشتباهات کنکور [صفحه‌ی ۶۳۲]

مهم‌ترین ویژگی‌های سؤالات

تاریخ ادبیات:

➤ ۳ سؤال از مجموع ۲۵ سؤال ادبیات را

تشکیل می‌دهد

➤ و درباره‌ی دوران‌های ادبی، شاعران و

نویسندگان و آثار نظم و نثر بحث می‌کند.

➤ گاهی به‌عنوان سومین مبحث و بعد از

آرایه‌های ادبی قرار می‌گیرد.

➤ و گاهی به‌عنوان مبحث چهارم و قبل

از آرایه‌ها.

➤ پاسخ به سؤالات تاریخ ادبیات، ۱۲ درصد

از امتیاز آزمون ادبیات را تأمین می‌کند.

۶- نظامی، ناصرخسرو، فرخی یزدی، سنایی، منوچهری، فخرالدین اسعد گرگانی،

به ترتیب در سرودن کدام یک از انواع شعر غنایی، موفق بوده‌اند؟

(۱) ساقی‌نامه، حبسیه، شکوائیه، مناجات‌نامه، مثنوی، منظومه‌ی عاشقانه

(۲) منظومه‌ی عاشقانه، حبسیه، شکوائیه، غزل، مثنوی، مناجات‌نامه

(۳) منظومه‌ی عاشقانه، شکوائیه، مناجات‌نامه، حبسیه، مدیحه‌سرایی، ساقی‌نامه

(۴) ساقی‌نامه، شکوائیه، حبسیه، مناجات‌نامه، مدیحه‌سرایی، منظومه‌ی عاشقانه

۷- مؤلفان آثار «شرح دیوان بختی، راه بئر سبع، ژیل بلاس، رامایانا» به ترتیب کدامند؟

(۱) معری - ائل مانین - آلن رنه لوساژ - والمیکی

(۲) کنفانی - محمود درویش - هریت بیجر استو - ویاسا

(۳) کنفانی - ائل مانین - آهنری - ویاسا

(۴) معری - جبرا ابراهیم جبرا - آلن رنه لوساژ - والمیکی

۸- نویسندگان «خانه‌ی اموات»، «داستان دو شهر»، «لیرشاه» و «تاریخ یک جنایت»

به ترتیب خالق آثار نیز هستند.

(۱) ابله، آرزوهای بزرگ، مکبث، کارگران دریا

(۲) بینوایان، چفته، دیوید کاپرفیلد، مردی که می‌خندد

(۳) چفته، برادران کارامازوف، دن‌کیشوت، جنگ و صلح

(۴) دن‌کیشوت، هملت، کلیسای نتردام پاریس، ماه نو و مرغان آواره

آرایه‌های ادبی

در مبحث «آرایه‌های ادبی» می‌خوانی:

← بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۳۶۹]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه،

روش مطالعه، شگردهای طراحي سؤال،

مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

← تیپ‌بندی [صفحه‌ی ۳۷۳]

← پرسش‌ها [صفحه‌ی ۳۷۵]

← ویرتین اشتباهات کنکور [صفحه‌ی ۴۴۰]

مهم‌ترین ویژگی‌های سؤالات

آرایه‌های ادبی:

➤ ۳ سؤال از مجموع ۲۵ سؤال ادبیات را

تشکیل می‌دهد.

➤ یادگیری آرایه‌های ادبی نیاز به درک

عمیق از هر آرایه و سپس تکرار و تمرین

دارد.

➤ آرایه‌ها ممکن است جداگانه پرسیده شوند

➤ یا به‌صورت گروهی مورد سؤال قرار بگیرند.

➤ همه‌ی دیوان‌های شعر ادبیات فارسی

منبع سؤالات آرایه‌اند

➤ و طراح به‌ندرت از ابیات کتاب درسی

استفاده می‌کند.

➤ پاسخ به سؤالات تاریخ ادبیات، ۱۲ درصد

از امتیاز آزمون ادبیات را تأمین می‌کند.

۹- ترتیب درست ابیات زیر از نظر داشتن آرایه‌های «ایهام - تلمیح - جناس -

حسن‌تعلیل - کنایه» در کدام گزینه آمده است؟

(الف) من آن حسن غریبم کاروان آفرینش را که جای سیلی اخوان بود نیل بنا گوشم

(ب) من که باشم کز چو من بی‌قدر یادآور دای نامی از ننگ همین معنی به خود پیچیده است

(ج) بال پرواز فلک داری و قانع شده‌ای که به بزمی که روی جای به بالاگیری

(د) ای دل دیدن از پی آن بی‌وفا بس است که تو هنوز سیر نگشتی مرا بس است

(ه) جز قلب تیره هیچ نشد حاصل و هنوز باطل در این خیال که اکسیر می‌کنند

(۱) الف - ب - ج - ه - د

(۲) الف - ب - ه - د - ج

(۳) ه - الف - ج - ب - د

(۴) ه - الف - ب - د - ج

۱۰- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به استثنای بیت درست است.

(۱) گرچه به شب آئینه نشاید نگریدن در تو نگرمانه دیدار نمایی: مراعات‌النظیر، حسن‌تعلیل

(۲) چو به خنده بازایام اثر دهان تنگش صدف گهر نماید شکر عقیق رنگش: استعاره، ایهام

(۳) تیرقدی کمان‌کشی زهره رختی و مهوشی جانت فنا که بس خوشی جان و جهان کیستی: تشبیه جناس

(۴) خورشیدی و آن‌گه به شب آبی عجب این شب روز نماید چو تو دیدار نمایی: تضاد، اغراق

۱۱- در بیت «و گر گوید نهم رخ بر رخ ماه / بگو با رخ برابر چون شود شاه» کدام

آرایه‌های ادبی یافت می‌شود؟

(۱) کنایه، جناس تام، ایهام، استعاره

(۲) کنایه، جناس ناقص، ایهام، اسلوب معادله

(۳) تشبیه، جناس تام، مراعات‌النظیر، ایهام تناسب

(۴) اسلوب معادله، جناس ناقص، مراعات‌النظیر، استعاره

زبان فارسی

در مبحث «زبان فارسی» می‌خوانی:

← بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۲۳۷]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه،

روش مطالعه، شگردهای طراخی سؤال،

مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

← پرسش‌ها [صفحه‌ی ۲۴۰]

← ویرتین اشتباهات کنکور [در پایان هر بخش]

مهم‌ترین ویژگی‌های سؤالات

زبان فارسی:

• دشوارترین مبحث در میان همه‌ی مباحث

آزمون ادبیات به‌شمار می‌رود.

• ۵ سؤال از مجموع ۲۵ سؤال ادبیات را

تشکیل می‌دهد.

• و دارای چهار شاخه‌ی اصلی است:

زبان‌شناسی، دستور زبان، نگارش و ویرایش

• در کنکورهای اخیر از میان دروس زبان

فارسی این موضوعات بیش‌تر مورد سؤال

بوده‌اند:

• شمارش تکواژ و واژه

• تشخیص اجزای جمله

• شمارش ترکیب‌های وصفی و اضافی

• شناخت ساختمان واژه

• موضوعات فرعی

• سؤالات ترکیبی

• پاسخ به سؤالات زبان فارسی، ۲۰ تا

۲۴ درصد از امتیاز آزمون ادبیات را

تأمین می‌کند.

۱۲- در همه‌ی ابیات به‌استثنای بیت هم فعل «ناگذر» و هم فعل «گذرا» یافت می‌شود.

بر آستان خداوندگار بنده‌نواز

(۱) سر امید فرو آر و روی عجز بمال

که آن‌چه رفت به غفلت دگر نیاید باز

(۲) مگر ز مدت عمر آن‌چه مانده دریایی

برو که خو نکنی هرگز از گدایی باز

(۳) گرت چو سعدی از این در نواله‌ای بخشند

گرت دریغ نیامد، بقیت اندر باز

(۴) ز عمرت آن‌چه به بازچه رفت و ضایع شد

۱۳- در عبارت «دانش عوام یا توده‌شناسی، شاخه‌ای است از علم مردم‌شناسی و عبارت است

از علم به آداب و رسوم و افسانه‌های یک قوم و خصایص ملی آن قوم را آشکار می‌سازد.»

به‌ترتیب چند تکواژ و چند واژه وجود دارد؟

(۲) چهل و هفت، سی و پنج

(۱) چهل و هفت، سی و چهار

(۴) چهل و هشت، سی و پنج

(۳) چهل و هشت، سی و چهار

۱۴- در میان واژه‌های «دستگاه، پگاه، پارچه، کلوچه، زمستان، دیوار، خاندان، ناودان، تهمینه،

ساربان، گفتار، آمیزه، دردمند، بهاره، دوپهلو، مداد پاک‌کن، گلاب‌پاش، کمانک، رفتن،

ناخودآگاه، سرتا پا، سه‌گوشه» به‌ترتیب چند واژه‌ی ساده، مشتق، مرکب و مشتق -

مرکب، وجود دارد؟

(۲) نه، هفت، سه، دو

(۱) هشت، هفت، چهار، سه

(۴) یازده، چهار، چهار، دو

(۳) ده، شش، سه، سه

۱۵- عبارات «نقش‌ها و رنگ‌ها، گویی بیننده را زیر بغل می‌زنند و با خود می‌برند، سبک و

آرام، احساسی سرگیجه‌ای لطیف است، و به همراه شمشه‌ها و دایره‌ها و مقرنس‌ها گویی بر

پله‌های ابر پانهاده‌ای» چند جمله است؟ اجزای اصلی هر جمله به‌ترتیب کدام است؟

(۱) چهار - چهارجزی گذرا به مفعول و مسند، سهجزی گذرا به مفعول، دوجزی ناگذر، سهجزی گذرا به متمم

(۲) چهار - سهجزی گذرا به مفعول، سهجزی گذرا به مفعول، سهجزی گذرا به مسند، سهجزی گذرا به مفعول

(۳) پنج - سهجزی گذرا به متمم، سهجزی گذرا به مفعول، دوجزی ناگذر، دوجزی ناگذر، سهجزی گذرا به متمم

(۴) پنج - سهجزی گذرا به مفعول - دوجزی ناگذر، دوجزی ناگذر، سهجزی گذرا به مفعول، سهجزی

گذرا به مفعول

۱۶- در متن زیر به‌ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟

«در مطالعه‌ی شعر نیما، دید تازه‌ی او به جهان جلوه‌گر است؛ نگاه او به همه‌ی موجودات

و دیگر پدیده‌ها یادآور نگاه‌های است که شاعران غرب به این پدیده‌ها دارند. دید اجتماعی

نیما که در سروده‌های نمادین و انتقادی او تجلی می‌یابد، در ادب نوین فارسی جایگاه

ویژه دارد.»

(۲) ده - نه

(۱) یازده - هشت

(۴) ده - هشت

(۳) یازده - نه

قرابت معنایی

در مبحث «قرابت معنایی» می‌خوانی:

← بسته‌ی آموزشی [صفحه‌ی ۱۷]

شامل: یادداشت راهنما، منابع مطالعه،

روش مطالعه، شگردهای طراخی سؤال،

مهارت‌های پاسخ‌گویی، اصطلاحات ویژه

← تبیینی [صفحه‌ی ۲۳]

← پرسش‌ها [صفحه‌ی ۲۶]

← ویرتین اشتباهات کنکور [صفحه‌ی ۲۳۱]

۱۷- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

که از ماست بر ما بد آسمان

(۱) سخن رفتشان یک به یک بر زبان

کاین همه بیداد شبان می‌کند

(۲) گلّه‌ی ما را گلّه از گرگ نیست

هیچ‌کس از زاده‌ی خود خیر در دنیا ندید

(۳) نخل این بستان ز بار خویشتن یلد شکست

دامی نبود در ره آن صید که رام است

(۴) آسیب جهان بیش رسد گوشه‌نشین را

۱۸- مفهوم «این بوسهل مردی امام‌زاده و محتشم و فاضل و ادیب بود اما شرارت و زعارتی در

طبع وی مؤکد شده- و لا تبدیل لخلق الله- و با آن شرارت، دل‌سوزی نداشت.» با همه‌ی

گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی متناسب است.

برنیایسد نسیم عود از بید

(۱) بید را گر ببروند چو عود

تربییست را در او اثر باشد

(۲) چون بؤد اصل گوهری قابل

هیچ نیکی از او مدار امید

(۳) هر که در اصل بد نهاد افتاد

از کلاغ سسیاه باز سپید

(۴) زان که هرگز به جهد نتوان کرد

نمونه آزمون ادبیات در یک نگاه

رشته تجربی سال ۹۰

مهم ترین و بزرگی های سوالات
قرابت معنایی:

۱۹- مفهوم عبارت «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند، بی سر و صدا به گوشه ای خزید و دیگر مرد میدان نبود.» از کدام بیت دریافت نمی شود؟

خسرم عقل و عاقبت سوزد
میسان دو آزاده غم خورد آورد
حسد می برم مردگان را به مرگ
بتر شد بر شاه بازار من

(۱) حسد آن چاکه آتش افروزد
(۲) حسد مرد را دل به درد آورد
(۳) ز بس رنج و آفت که در زندگی است
(۴) حسد برد بدگوی در کار من

۲۰- بیت: «آرزوهای دو عالم دستگاه / از کف خاکم غباری بیش نیست» با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟

اگر قدر نقدی که داری بدانی
گفتمست پیدا و پنهان نیز هم
بنده ی عشقم و از هر دو جهان آزادم
اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است

(۱) دریغ آیدت هر دو عالم خریدن
(۲) هر دو عالم یک فروغ روی اوست
(۳) فاش می گویم و از گفته ی خود دلشادم
(۴) گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی است

۲۱- مفهوم بیت «تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند» با کدام بیت تناسب بیشتری دارد؟

ماننده ی دیو جسته از بند
کآزاده زبان دواز و کوتهدست است
جواب داد که آزادگان تهیدستند
ملک جهان به دیدن روی جهانیان

(۱) آزاد شوئی و برخروش
(۲) در سوسن و سرو بین که معلوم کنی
(۳) به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری
(۴) آزادگی گزین که نیرزد به نزد خلق

۲۲- بیت «بگفتا رو صبوری کن در این درد / بگفت از جان صبوری چون توان کرد؟» با کدام بیت تناسب مفهومی ندارد؟

کان تحلل که تو دیدی همه بر باد آمد
همی کنم به ضرورت، چو صبر ماهی از آب
وقتی که صبرم از دل شیدا گرفته ای
صبرم از دوست مفرمای که من نتوانم

(۱) از من اکنون طبع و صبر و دل و هوش مدار
(۲) اگرچه صبر من از روی دوست ممکن نیست
(۳) گفتی صبر باش به سودای عشق من
(۴) هر نصیحت که کنی بشوم ای یار عزیز

۲۳- مفهوم «گرفتن» در بیت «فراوان سخن باشد آکنده گوش / نصیحت نگیرد مگر در خموش» با کدام بیت یکسان است؟

چو پر شد نشاید گذشتن به پیل
و گر زنده از رزم برگشته گیر
زان که هرکس محرم پیغام نیست
ور به حق گفت جدل با سخن حق نکنیم

(۱) سرچشمه باید گرفتن به پیل
(۲) تو ایران سپه را همه کشته گیر
(۳) از هزاران در یکی گیرد سماع
(۴) حافظ از خصم خطا کرد نگیرم بر او

۲۴- کدام دو بیت با یکدیگر تفاوت معنایی دارند؟

کی توان کردن شنا ای هوشمند
سر فرو بردم من آن جا تا کجا سر بر کنم
شما یل تو بدیدم نه عقل ماند و نه هوشم
می آیی و می روم من از هوش
ندانم که در این دامگه چه افتاده است
شیر امیری، سگ دربان میاش
هم بیشتر عنایت و هم بیشتر عنا (= رنج)
بیداد نیکوان همه بر آشنا رود

(۱) عشق دریایی کرانه ناپدید
عشق درانه است و من غواص و دریا میکده
(۲) به هوش بودم از اول که دل به کس تسپارم
رفتگی و نمسی شوی فراموش
(۳) تو را ز کنگره ی عرش می زنند صغیر
پیک دلی پیرو شیطان میباش
(۴) خاصان حق همیشه بلیت کشیده اند
ای آشنای کوی محبت صبور باش

۲۵- مفهوم بیت: «ور امروز اندرین منزل تو را جانی زیان آمد / زهی سرمایه و سودا که فردا زان زیان بینی» کدام است؟

(۱) شهادت و پاداش فراوان آن در روز قیامت
(۲) از خودگذشتگی برای کسب مال و سرمایه ی دنیوی
(۳) پذیرش خسارت و خسار، به منظور سود فراوان
(۴) تلاش زیاد برای کسب سرفرازی و عزت در این جهان

آخرین مبحث آزمون زبان و ادبیات
فارسی ست.

مهم ترین مبحث.
به دلیل یادگیری آسان.
و تعداد تست زیاد.
۸ تا ۹ سوال از مجموع ۲۵ سوال ادبیات
را تشکیل می دهد.

موضوعش شناسایی مفهوم مشترک
بیت هاست یا «تقابل» یعنی تضادشان.
صورت سوالات قرابت معمولاً از کتاب
درسی می آید.

اما گزینه ها اغلب خارج از کتاب هستند.
هر سوال ۵ بیت یا عبارت دارد.
یک بیت یا عبارت در صورت سوال.
و ۴ بیت در گزینه ها.

به جز سؤالاتی که در «صورت» آن ها
بیت داده نشده، مثل سوال ۱۷
یا سؤالاتی که در گزینه ها به جای بیت،
مفهوم صورت سوال آمده، مثل سوال ۲۵

در عوض سؤالاتی هم هستند که در هر
گزینه دو بیت دارند، مثل سوال ۲۴
رومی هم رفته، به طور میانگین در هر
آزمون ۸ سوال قرابت داری

و در هر سوال ۵ بیت.
مجموعاً ۴۰ بیت!
دست کم ۴۰ بیت را باید بتوانی درست
بخوانی.

درست ترجمه کنی.
موضوع بیت را درست تشخیص بدهی.
آن را به یک مفهوم کلی تبدیل کنی
و با مفاهیم صورت سوال و گزینه ها
مقایسه کنی.

برای پاسخ به این سوال ها باید به پنج
مبحث دیگر هم تسلط نسبی داشته باشی:
معنی واژه
املا
آرایه های ادبی
زبان فارسی

و گاهی تاریخ ادبیات!

پاسخ به سؤالات زبان فارسی، ۳۲ تا
۳۶ درصد از امتیاز آزمون ادبیات را
تأمین می کند.

فصل اول

زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی

فصل اول

- درس ۱: درآمدی بر تحمیدیه و مناجات ۲۶
نی‌نامه ۳۲
درس ۲: مناجات ۳۳
نیایش ۳۳

فصل دوم

- درس ۳: درآمدی بر ادبیات حماسی ۳۷
درس ۴: کاوه‌ی دادخواه ۴۰
درس ۵: گذر سیاوش از آتش ۴۰

فصل سوم

- درس ۶: درآمدی بر ادبیات غنایی ۴۴
دریای کرانه ناپدید ۴۸
درس ۷: من این همه نیستم ۴۸
حدی‌خوان ۵۰
درس ۸: مناظره‌ی خسرو با فرهاد ۵۵
درس ۹: اکسیر عشق ۶۰
درس ۱۰: دولت یار ۶۱
درس ۱۱: اشارت صبح ۶۵
مجنون و عیب‌جو ۶۶
درس ۱۲: سپیده‌ی آشنا ۶۶
قلب مادر ۶۶
درس ۱۳: کیش مهر ۷۰
رنج بی‌حساب ۷۲
درس ۱۴: رباعی و دوبیتی دیروز ۷۵
رباعی و دوبیتی امروز ۷۵

فصل چهارم

- درس ۱۵: درآمدی بر ادبیات تعلیمی ۷۶
پرورده‌گویی ۸۲
درس ۱۶: ذکر حسین بن منصور ۸۶
مست و هشیار ۸۶

فصل پنجم

- درس ۱۷: درآمدی بر توصیف و تصویرگری ۸۸
گویی بطّ سفید جامه به صابون زده است ۸۸
درس ۱۸: دماوندیه ۸۸
درس ۱۹: توصیف کویمات و حَمات و طِرابُلُس ۹۰
شب کویر ۹۰

درس ۲۰: اورازان

فصل ششم

درس ۲۱: درآمدی بر حسب حال

زندگی‌نامه

چند حکایت از اسرارالتوحید

غرورشکنی

پاک‌بازی

مستوجب آتش

انسان راستین

بهترین خلق

سیرت مولانا

درس ۲۲: بارقه‌های شعر فارسی

جامی

افسانه‌ی عاشقی

درس ۲۳: میرزا رضا کلهر

فصل هفتم

درس ۲۴: درآمدی بر ادبیات داستانی

قصه‌ی عینکم

درس ۲۵: آخرین درس

فصل هشتم

درس ۲۶: درآمدی بر ترجمه

درس ۲۷: جهاد

هجرت

اعتراف

تقلید

فصل نهم

درس ۲۸: درآمدی بر ادبیات معاصر

می‌تراود مهتاب

درس ۲۹: خوان هشتم

درس ۳۰: صدای پای آب

شکوفه‌ی اشک

پیش از تو

مناجات

ادبیات فارسی (۳)

دیباچه

درس ۱: ما هم چنان در اوّل وصف تو مانده‌ایم

افلاک، حریم بارگاهت

فصل اوّل

درس ۲: ادبیات حماسی

فهرست مطالب

۱۴۸	چند رباعی
فصل نهم	
۱۴۹	درس ۱۸: بخوان
۱۵۰	درس ۱۹: بوی جوی مولیان
۱۵۱	ملک سلیمان
فصل دهم	
۱۵۴	درس ۲۰: اقلیم عشق
۱۵۹	درس ۲۱: موسی و شبان
۱۶۰	درس ۲۲: شبم عشق
ادبیات فارسی (۲)	
۱۶۳	درس ۱: الهی
۱۶۴	همای رحمت
فصل اول	
—	درس ۲: ادبیات حماسی
۱۶۷	رستم و اشکبوس
۱۶۸	درس ۳: حمله‌ی حیدری
—	درس ۴: ادبیات نمایشی
۱۶۹	بچه‌های آسمان
فصل دوم	
—	درس ۵: ادبیات داستانی معاصر
۱۷۱	کیاب غاز
—	درس ۶: گیله مرد
۱۷۳	درس ۷: سووشون
۱۷۴	آواز عشق
فصل سوم	
۱۷۶	درس ۸: ادبیات پایداری
۱۷۶	کلبه‌ی عمو «ثم»
—	تو را می‌خوانم
—	درس ۹: در بیابان‌های تبعید
۱۷۷	از یک انسان
فصل چهارم	
—	درس ۱۰: دخترک بینوا
۱۸۳	درس ۱۱: مائده‌های زمینی
فصل پنجم	
۱۸۵	درس ۱۲: در آرزوی تو باشم
۱۸۷	دل می‌رود ز دستم
۱۹۳	درس ۱۳: باغ عشق
۱۹۷	پیدای پنهان

۱۱۶	رزم رستم و اسفندیار
۱۱۷	درس ۳: کمال‌الملک
فصل دوم	
—	درس ۴: عناصر داستان
—	گاو
۱۱۸	درس ۵: گل‌دسته‌ها و فلک
فصل سوم	
—	درس ۶: درآمدی بر نقد و تحلیل آثار بزرگ ادبی
۱۱۹	قاضی بُست
۱۲۰	درس ۷: بی‌بختی و هنر نویسندگی او
۱۲۵	وقت سحر
فصل چهارم	
—	درس ۸: ادبیات پایداری
—	خون خورشید
۱۲۶	بانگ جَزَس
—	درس ۹: تپه‌ی برهانی
۱۲۷	باغ نگاه
۱۲۸	روز وداع یاران
فصل پنجم	
—	درس ۱۰: ادبیات جهان
۱۳۰	ترانه‌ی من
۱۳۰	سه پرسش
۱۳۱	درس ۱۱: چشم به راه
فصل ششم	
۱۳۴	درس ۱۲: امید دیدار
۱۳۵	آفتاب وفا
۱۳۷	درس ۱۳: پروانه‌ی بی‌پروا
۱۳۸	سخن تازه
۱۳۹	شراب روحانی
فصل هفتم	
۱۴۲	درس ۱۴: کبوتر طوقدار
۱۴۲	از ماست که بر ماست
۱۴۴	درس ۱۵: نوروز
۱۴۵	زاغ و کبک
فصل هشتم	
۱۴۷	درس ۱۶: هجرت
—	آفتاب پنهانی
۱۴۷	قرآن مصوّر
—	درس ۱۷: نیاز روحانی

فهرست مطالب

۲۵۱	شمارش تکواژ و واژه
۲۵۶	همینه که هست!
۲۶۶	ساختمان واژه
۲۶۷	نوع واژه
۲۶۸	الگوی ساخت واژه
۲۶۹	ساختمان واژه در عبارت
۲۷۳	ساختمان واژه در متن
۲۷۹	تأویل واژه
۲۸۰	همینه که هست!
۲۸۶	گروه اسمی
۲۸۶	شمارش وابسته‌های پیشین و پسین
۲۹۰	وابسته‌های وابسته
۲۹۲	شمارش ترکیب‌های وصفی و اضافی
۲۹۶	همینه که هست!
۲۹۰	گروه فعلی
۳۰۳	اجزای جمله (۱)
۳۰۶	اجزای جمله (۲)
۳۱۹	اجزای جمله (۳)
۳۲۲	اجزای جمله (۴)
۳۲۳	جمله‌های استثنایی
۳۲۴	همینه که هست!
۳۳۰	نقش‌های تبعی
۳۳۲	همینه که هست!
۳۳۴	سؤالات ترکیبی
۳۳۴	ترکیبی گروه اسمی و واحدهای زبان
۳۳۵	ترکیبی گروه اسمی و ساختمان واژه
۳۳۶	ترکیبی گروه اسمی و ساختمان واژه و نقش‌های تبعی
۳۳۶	ترکیبی گروه اسمی و نقش‌های تبعی
۳۳۷	ترکیبی گروه اسمی، نقش‌های تبعی و واحدهای زبان
۳۳۷	ترکیبی گروه اسمی، اجزای جمله و واحدهای زبان
۳۳۹	ترکیبی اجزای جمله و واحدهای زبان
۳۴۰	ترکیبی اجزای جمله و ساختمان واژه
۳۴۰	ترکیبی اجزای جمله، ساختمان واژه و واحدهای زبان
۳۴۱	همینه که هست!
۳۴۳	ویرایش عبارت
۳۴۷	ویرایش متن
۳۴۸	انواع ویرایش
۳۴۸	الف - انواع حذف
۳۴۹	ب - تلفظ‌های رایج

فصل ششم

۲۰۰	درس ۱۴: تربیت انسانی و سنت ملی ما
—	درس ۱۵: جلوه‌های هنر در اصفهان
۲۰۱	درس ۱۶: خسرو
۲۰۲	مابع حرف‌شویی
۲۰۶	پشت دریاها

فصل هفتم

۲۰۸	درس ۱۷: داروگ
—	باغ من
۲۰۸	انتظار
۲۰۸	درس ۱۸: سفر به خیر
۲۰۹	در سایه‌سار نخل ولایت
۲۰۹	درس ۱۹: حدیث جوانی
۲۱۱	در کوچه‌سار شب

فصل هشتم

۲۱۴	درس ۲۰: مدرسه‌ی امام شوشتری
۲۱۴	به‌سوی تخت جمشید
۲۱۵	درس ۲۱: خاطرات اعتمادالسلطنه
۲۱۵	آن روزها
۲۱۶	درس ۲۲: شخصی به هزار غم گرفتارم
۲۱۷	طرحی از یک زندگی
۲۱۹	شور عشق

فصل نهم

۲۲۰	درس ۲۳: کعبه‌ی مخفی
—	درس ۲۴: مسافر
—	ریشه‌ی پیوند
۲۲۴	مناجات
۲۲۵	قربانیت ۸ بیتی
۲۳۱	همینه که هست!

زبان فارسی

۲۴۰	شمارش واج‌ها
۲۴۱	شمارش انواع واج
۲۴۱	شمارش مصوت‌ها
۲۴۱	شمارش صامت‌ها
۲۴۲	شمارش تکواژ
۲۴۸	انواع تکواژ
۲۴۹	شمارش واژه

واژه

۴۶۱	واژه‌های بی‌ستاره
۴۶۶	ادبیات فارسی (۲)
۴۷۷	ادبیات فارسی (۳)
۴۸۵	ترکیبی ادبیات فارسی (۲) و (۳)
۴۸۸	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی
۴۹۴	ترکیبی ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی و ادبیات (۲)
۴۹۸	ترکیبی ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی و ادبیات (۳)
۵۰۱	ترکیبی جامع
۵۰۶	همینه که هست!

املا

۵۱۵	املا با توجه به معنی (الف - معنی در سؤال)
۵۲۰	املا با توجه به معنی (ب - معنی در گزینه)
۵۲۱	املا با توجه به معنی (ج - کمانگی)
۵۲۲	املا در گروه کلمات (الف)
۵۳۱	املا در گروه کلمات (ب)
۵۳۲	بازمانده‌ها
۵۳۲	املا در عبارت (الف - عبارت‌های کتاب درسی)
۵۳۴	املا در عبارت (ب - عبارت‌های خارج از کتاب)
۵۴۰	املا در متن (الف - متن‌های کتاب درسی)
۵۴۳	املا در متن (ب - متن‌های خارج از کتاب)
۵۶۳	املا در شعر
۵۶۸	همینه که هست!

تاریخ ادبیات

۵۷۹	ادبیات فارسی (۲)
۵۹۳	ادبیات فارسی (۳)
۶۰۵	ترکیبی ادبیات فارسی (۲) و (۳)
۶۰۹	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی
۶۱۶	درآمدها
۶۲۲	ترکیبی ادبیات فارسی (۲) و پیش‌دانشگاهی
۶۲۵	ترکیبی ادبیات فارسی (۳) و پیش‌دانشگاهی
۶۲۷	ترکیبی جامع
۶۳۱	همینه که هست!
۶۳۵	هرچی داوطلب بگه!
۶۳۹	پاسخ‌های کلیدی

۳۴۹	ج - مطابقت نهاد و فعل
۳۵۰	همینه که هست!
۳۵۲	نگارش
۳۵۳	شیوه‌ی بلاغی
۳۵۶	ترکیبی شیوه‌ی بلاغی و اجزای جمله
۳۵۷	همینه که هست!
۳۶۱	زبان‌شناسی (الف - نقش‌های زبان)
۳۶۱	زبان‌شناسی (ب - قواعد ترکیب)
۳۶۲	زبان‌شناسی (ج - روابط معنایی واژه‌ها)
۳۶۲	زبان‌شناسی (د - وضعی‌های چهارگانه‌ی واژه)
۳۶۳	زبان‌شناسی (ه - فرآیندهای واجی)
۳۶۵	زبان‌شناسی (و - واژگان دخیل)
۳۶۶	زبان فارسی در ادبیات
۳۶۷	بازمانده‌ها!

اشعای ادبی

۳۷۵	مراعات نظیر (تناسب)
۳۷۶	تضاد (طباق)
۳۷۷	بارادوکس (تناقض، متناقض‌نما)
۳۸۱	واج‌آرایی (نغمه‌ی حروف)
۳۸۲	جناس
۳۸۷	اغراق
۳۸۸	تلمیح
۳۹۰	ایهام و ایهام تناسب
۳۹۴	حسن آمیزی
۳۹۶	حسن تعلیل (دلیل زیبا آوردن)
۳۹۹	اسلوب معادله
۴۰۳	تشبیه
۴۰۵	استعاره و تشخیص
۴۰۹	کنایه
۴۱۱	مجاز
۴۱۲	بازمانده‌ها
۴۱۳	ترکیبی الف - آرایه در گزینه
۴۱۸	ترکیبی ب - آرایه در سؤال
۴۳۰	ترکیب ج - برابر گزینه
۴۳۵	ترکیبی د - الفبایی
۴۴۰	همینه که هست!